

Posudek na rigorózní práci

Mgr. Ing. Radoslav Ernest: Komunitní terapie poruch osobnosti.
Katedra psychologie, FF UK 2008

Autor předkládá práci na velmi závažné téma. Incidence poruch osobnosti různého stupně a různé podoby vykazují vysoký stupeň, aniž by se o tom hovořilo podobně varovně, jako je tomu u jiných poruch anebo chorob. Diagnostika a zvláště terapie je mimořádně obtížná a společenské dopady jsou extrémní (např. díky malé schopnosti těchto osob udržovat sociální vazby, přebírat zodpovědnost apod.). O to více je třeba si autorovy snahy cenit.

Práce splňuje všechny základní požadavky – rozsah, přehledné členění, práce s literaturou a množství pramenů (těch je zhruba 100).

Členění textu je logické. První část je věnována přehledu poruch osobnosti, včetně biologických korelátů a komorbidit. Už tady je zjevné, že autor čerpal nejen z literatury, ale i z vlastní několikaleté praxe. Velmi zajímavá a svým způsobem ještě originálnější je část věnovaná terapeutickým komunitám. Oceňuji pozornost věnovanou českému regionu. Však právě tradice českých terapeutických komunit byla (navzdory společenským podmínkám minulého režimu) postavena na mimořádně kvalitních základech a zdrojích, představovaných jmény Hausner, Knobloch, Skála, Bouchal, Kratochvíl. Ti všichni jsou v práci jmenováni. Osobně byl ještě dodal zkušeného Eduarda Urbana (jednoho z otců SURu) a také Antonína Šimka, který péči o dobrý běh komunitního života v Čechách zasvětil svůj profesní život. Empirická část, nazvaná Studie, pojednává (stručně řečeno) o působení terapeutické komunity Kaleidoskop. V příkladové kazuistice jsme jako čtenáři seznámeni s jedním životním příběhem vázaným na Kaleidoskop. To je dobrý krok, protože si můžeme udělat přesnější obrázek o namáhavosti práce s pacienty s poruchou osobnosti. Autor si je vědom mimořádné obtížnosti podrobovat terapii zvláště těchto klientů výzkumu. Hlavní obtíže jsou srozumitelně probírané. Nakonec autor formuluje tři oblasti hypotéz (viz str. 82-83). Vlastně všechny směřují k event. podpoře smyslu podobné terapeutické práce. Oceňuji, že nejde o hledání nějakých jen dílčích přístupů k poruchám osobnosti, event. pochlibení se dílčím terapeutickým úspěchem, ale o otevírání cesty k péči o tyto osoby. Výsledky jsou dokumentované řadou grafů, tabulek a čísel. Svědčí to o autorově maximální snaze o přesnost a střízlivost v závěrech. Ze závěru práce vyplývá, že Kaleidoskop je specifickým zařízením odlišujícím se dostatečně od jiných komunitně-skupinových programů u nás (konkrétně PCP) a přitom dostatečně podobným vůči stejně zaměřeným komunitám v cizině (o kterých se nepochybuje co do jejich kvality).

Předložená práce je kvalitní, zpracovaná na vysoké odborné úrovni a já ji doporučuji k obhajobě.

Praha 23.3. 2009-03-23

Jiří Šípek